

ihalede yüklenici 3.kişilere
dere yatağındaki hafriyatın
döküm sahalarına nakli için
toplam *TL ödeme yapıldığı bu
durumda yüklenicinin tazmin
etmesi gereken zarar
miktarının * tl hesaplandığı
raporlarda bu yönde bir
tespit bulunmadığı mahkemece
hesaplama yapılarak hüküm
kurulduğu ödenen döküm
ücretlerinin * TL hafriyat
miktarı ölçüm bedellerini *
TL belediyeye ödenen hafriyat
harcının mahkemece oranlama
yöntemi ile tespit edildiği
raporlar arasında da farklı
görüşler olduğu son raporda

bedelin hepsine hükmedilmesi gerektiği bildirilmesine rağmen raporda talep edilen bedelden işlerin davacı-karşı davalı tarafından yapılsaydı ne kadara yapılacağı tespit edilerek bu bedelin düşülmesi gerektiği sonucuna varıldığı ayrıca 3. kişilere ödenen bedellerin piyasa rayicine uygun olup olmadığı konusunda da araştırma yapılmadığı anlaşılmakla hesaplamanın denetlenenebilir olmadığı ve raporların eksik olduğu gibi raporlar arasında çelişki olması (Yargıtay K411)

“İçtihat Metni”

MAHKEMESİ :... Bölge Adliye Mahkemesi 15. Hukuk Dairesi

Taraflar arasındaki itirazın iptali davasının yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın esastan reddine yönelik verilen hüküm davalı karşı davacı vekilince duruşmasız, davacı karşı davalı vekilince duruşmalı olarak temyiz edilmesi üzerine ilgililere çağrı kağıdı gönderilmişti. Belli günde davacı karşı davalı vekili Av. ... ile davalı karşı davacı vekili Av. Selim Tufanoğlu'nun gelmiş olmalarıyla duruşmaya başlanarak hazır bulunan avukatların sözlü açıklamaları dinlenildikten ve temyiz dilekçesinin süresinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

– K A R A R –

Uyuşmazlık eser sözleşmesinden kaynaklanmakta olup asıl davada yüklenici bakiye iş bedelinin tahsili için başlatılan takibe yapılan itirazın iptali ile icra inkar tazminatının tazminini, karşı dava ise iş sahibi eksik ve ayıplı iş işler nedeni ile 3. kişilere ödenen bedelin ve taraflar arasında düzenlenen protokoldeki işlerin yapılması için ödendiği iddia edilen bedellerin iadesini talep etmiş olup, mahkemece asıl ve karşı davanın kısmen kabulüne dair verilen karar, taraf vekillerince istinaf edilmiş, istinaf mahkemesince taleplerin esastan reddine dair verilen karar taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

1- Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve HMK 355. maddedeki kamu düzenine aykırılık halleri resen gözetilmek üzere istinaf incelemesinin, istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak yapılacağı kuralına uygun biçimde inceleme yapıp karar verilmiş ve verilen kararda bir isabetsizlik görülmemiş olmasına göre tarafların aşağıdaki bentlerin

kapsamı dışında kalan diğer temyiz itirazlarının reddine karar verilmiştir.

2-Davacı-karşı davalının diğer temyiz itirazlarının incelenmesine gelince;

Taraflar arasında 11.03.2008 tarihli sözleşme imzalanmış olup sözleşmenin bedeli konusunda taraflar arasında ihtilaf bulunmaktadır. Her ne kadar "Sözleşmenin Bedeli" başlıklı 1.05. maddede sözleşmenin anahtar teslim götürü bedelli olduğu ve 3.050.000,00 USD üzerinden akdedildiği hüküm altına alınmış ise de tarafların da imzasının bulunduğu kapak sayfasında sözleşme bedelinin 3.900.000,00 USD olarak yazıldığı, yine sözleşmenin "Anlaşmazlıkların Çözümü" başlıklı 1.52. maddesinde, taraflar arasında ihtilaf çıkması halinde delil olarak yalnızca Teknoden'in kayıt ve belgelerinin esas alınacağı, dosya kapsamında bulunan ve Teknoden tarafından hazırlanan hakedişlerin 3.900.000,00 USD bedel üzerinden düzenlendiği, yine bu hakedişlere istinaden davacı tarafından düzenlenen faturaların davalı tarafından itirazsız deftere kaydedilip ödendiği hususları dikkate alındığında sözleşme bedelinin taraflarca 3.900.000,00 USD olarak kararlaştırıldığına kabulü gerekir. Açıklanan nedenlerle bilirkişilerce 3.050.000,00 USD'nin sözleşme tarihindeki kur ile çarpıldığında hemen hemen 3.900.000,00 TL'ye tekabül ettiği, kapak sayfasında TL yerine sehven USD yazılmış olabileceği görüşü esas alınıp sözleşme bedelinin 3.050.000,00 USD olarak kabulü hatalı olmuştur.

3-Davalı-karşı davacı vekilinin diğer temyiz itirazlarının incelenmesine gelince;

Dosya kapsamındaki delillerden, alınan raporlardan işin davacı-karşı davalı tarafından tam ve eksiksiz ifa edilmediği, işin bir kısmının 3. kişilere tamamlatıldığı anlaşılmaktadır. Davalı-karşı davalı 2.203.756,00 TL nakliyecilere ödenen bedeli, 516.949,00 TL İstanbul Deri Organize Bölgesine ödenen döküm ücretlerini, 28.200,00 TL hafriyat miktarı ölçüm bedellerini, 800.000,00 TL belediyeye ödenen hafriyat harcı bedeli olmak üzere toplam 4.043.708,00 TL'nin tahsilini talep etmektedir. Mahkemece, davacı- karşı davalının,

[dere yatağına dökülen hafriyat toprağı miktarı 835.177,00 m3 karşı davacının 3.kişilere yaptırdığı hafriyat miktarı 240.406 m3 olduğu] [516.949,00 TL döküm ücreti+28.200,00 TL hafriyat miktarı ölçüm hizmeti bedeli+ 800.000,00 TL hafriyat harcı=] 1.344.949,00 TL masrafın [240.406 m3/835.000,00 m3x1.344.949,00 TL=] 387.226, 12 TL'sinden sorumlu bulunduğu, 03.07.2012 tarihli bilirkişi kurulu raporuna göre, davalı-karşı davacı iş sahibince dava dışı 3.kişilere dere yatağındaki hafriyatın döküm sahalarına nakli için toplam 2.203.756,00 TL ödeme yapıldığı, bu durumda, karşı davalı yüklenicinin tazmin etmesi gereken zarar miktarının [2.203.756,00 TL+ 387.226, 12 TL=] 2.590.982,12 TL olarak hesaplandığı anlaşılmaktadır. Mahkemece alınan raporlarda bu yönde bir tespit bulunmadığı, mahkemece hesaplama yapılarak hüküm kurulduğu, 516.949,00 TL İstanbul Deri Organize Bölgesine ödenen döküm ücretlerini, 28.200,00 TL hafriyat miktarı ölçüm bedellerini, 800.000,00 TL belediyeye ödenen hafriyat harcının mahkemece oranlama yöntemi ile tespit edildiği, raporlar arasında da farklı görüşler olduğu, son raporda bedelin hepsine hükmedilmesi gerektiği bildirilmesine rağmen 15.12.2014 tarihli raporda talep edilen bedelden işlerin davacı- karşı davalı tarafından yapılsaydı ne kadara yapılacağı tespit edilerek bu bedelin düşülmesi gerektiği sonucuna varıldığı, ayrıca 3. kişilere ödenen bedellerin piyasa rayicine uygun olup olmadığı konusunda da araştırma yapılmadığı anlaşılmakla, hesaplamanın denetlenebilir olmadığı ve raporların eksik olduğu gibi raporlar arasında çelişki de bulunduğu anlaşılmaktadır.

Ayrıca protokol kapsamında ödendiği iddia edilen 275.000 USD konusunda ise mahkemece alınan raporlarda bu bedelin ödenip ödenmediği müstenidatları ile birlikte açıklanmadığından eksik inceleme ile karar verilmiştir.

Bu durumda mahkemece yapılacak iş; konusunda uzman yeni bir bilirkişi kurulundan asıl dava yönünden bedelin 3.900.000,00 USD olduğunun kabulü ile bu bedel üzerinden hesaplama yapılması, karşı dava yönünden ise, talep edilen 4.043.708,00 TL'nin davalı- karşı davacıya iade edilip edilmeyeceği,

edilecekse miktarı ve bedellerin tespiti ile bu bedellerin yapıldıkları yıl piyasa rayicine uygun olup olmadığı, önceki raporlar arasındaki çelişkiler ile taraflarca yapılan itirazlar da giderilecek şekilde tespit ettirilip ve taraf defterleri incelenerek davalı karşı davacı tarafından davacı karşı davalıya 275.000,00 USD ödeyip ödemediğinin müstenidatları ile birlikte açıklanarak Yargıtay denetimine elverişli rapor alarak sonucuna uygun karar vermek ve 275.000,00 USD ödendi ise protokoldeki şartların yerine getirilmediği de dikkate alınarak bu kalem yönünden de karşı davanın kabulüne karar vermek, ödenmedi ise talebin şimdiki gibi reddine karar verilmesinden ibarettir.

Açıklanan nedenlerle eksik inceleme ve hatalı değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmamış, kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ:Yukarıda 1. bentte açıklanan nedenlerle tarafların sair temyiz itirazlarının reddine, 2. ve 3. bent uyarınca kabulü ile hükmün taraflar yararına BOZULMASINA,Yargıtay duruşmasında vekille temsil olunan taraflar yararına takdir olunan 3.050,00 TL duruşma vekalet ücretinin taraflardan karşılıklı olmak üzere bir diğerinden alınarak yek diğerine verilmesine, peşin alınan harcın istek halinde temyiz edenlere iadesine, 6100 sayılı HMK 373. madde hükümleri gözetilerek dosyanın ilk derece mahkemesine, karardan bir örneğin ise Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Dairesine gönderilmesine, 30.06.2021 gününde oy birliğiyle karar verildi.